

Strategi for kommunale skove

Syddjurs Kommune 2025

Indhold

Indledning	s. 3
Skovstrategiens hovedprincipper	s. 4
Baggrund for revision af skovstrategien	s. 5
Nøgletal	s. 6
Skovenes udbredelse	s. 7
Værdier og målsætninger	
• Ansvarlig og bæredygtig skovforvaltning	s. 8
• Naturværdis	s. 8
• Rekreative interesser	s. 9
• Jagt, vildtpleje og regulering	s. 9
• Flersidigt skovbrug	s. 10
Nøgletal	s. 11

Indledning

Skov er ikke længere bare skov.

Skoven er ikke længere udelukkende et sted, hvor man dyrker træ, går på jagt eller går en tur. Skoven har i dag fået en afgørende betydning i relation til en række af de mest centrale spørgsmål i vores tid. Dette gælder både globalt, nationalt og lokalt.

Her er en række af de vigtigste:

- Skov er den naturtype, som rummer mest biodiversitet og er derfor et afgørende værktøj til at modvirke biodiversitetskrisen.
- Skove optager CO2 fra atmosfæren og er derfor et også værktøj til at modvirke klimakrisen.
- Skovens træ kan genskabes og træ spiller derfor en vigtig rolle i forhold til at gøre byggeriet mere bæredygtigt.
- Skovrejsning er et af de bedste midler til fremtidssikring af vores grundvandsressource.

- Vores skove er en kilde til fordybelse og rekreation for den enkelte og bidrager til vores mentale sundhed.

Derfor er det vigtigt, at vi også i Syddjurs Kommune samarbejder om at formulere de bedste strategier for de kommunale skoves fremtidige drift og anvendelser.

Under udarbejdelsen af Skovstrategi 2025 er alle relevante foreninger og brugergrupper blevet inddraget. Samtidig lægges der op til et tættere samarbejde og partnerskaber mellem kommunens forskellige administrative områder, så de kommunale skove kan bidrage til at tilgodese flest mulige behov.

Skovstrategien danner grundlag for konkrete målsætninger for de kommunalt ejede skove. Den er en udmøntning af kommunens Natur-, teknik- og miljøpolitik, Kommuneplanen samt Biodiversitetsstrategien. Skovstrategien bidrager til at virkeliggøre kommunens politik for natur, biodiversitet, klima og grundvandsbeskyttelse.

Skovstrategiens hovedprincipper

Syddjurs Kommunes skove rummer forskellige skovtyper med hver deres formål og forvaltningsstrategi.

Biodiversitetsskovene har primært til formål at beskytte og styrke naturen, mens produktionsskovene drives med fokus på bæredygtig træproduktion. Derudover findes der mindre skove, som bidrager til både naturværdi og rekreative muligheder.

Fælles for alle skovtyper er ønsket om at sikre en mere naturnær skovdrift, der gavner både miljøet, klimaet og borgerne.

De væsentligste indsatser og målsætninger for skovforvaltningen i Syddjurs Kommune er følgende:

- I biodiversitetsskovene gennemføres løbende tiltag for at skabe de bedste betingelser for naturens udvikling. Målet er at opbygge robuste og naturlige økosystemer, herunder områder med urørt skov.
- I produktionsskovene omlægges skovdriften til en mere naturnær tilgang. Det betyder, at der ikke længere bruges kemiske sprøjtemidler eller foretages store fladefældninger (renafdrifter).
- Hugsten begrænses for at skåne skovens økosystemer mest muligt. Samtidig fokuserer produktionsskovene på at dyrke træ af høj kvalitet, der kan bruges i langtidsholdbare produkter og dermed bidrage positivt til den grønne omstilling.
- De små skove inddrages aktivt for at udnytte deres potentiale, og informationsniveauet om alle kommunens skove forbedres.
- Der plantes og plejes sunde bestande af alle naturligt hjemmehørende træer og buske på tværs af Syddjurs Kommunes skove.
- Der arbejdes på at sikre en mere bæredygtig jagt og vildtforvaltning samt en bedre regulering af problematiske og invasive arter.
- Kommunen ønsker at plante nye skovområder, hvor det er økonomisk og planmæssigt muligt. Dette vil styrke skovens positive effekter på klimaet, naturværdien, vandressourcerne og borgernes muligheder for friluftsliv – både nu og i fremtiden.

Baggrund for revision af skovstrategien

Syddjurs Kommunes Skovstrategi er senest revideret i 2008 - 2009. Heri er formuleret overordnede forvaltningsprincipper samt en række konkrete målsætninger, herunder træartsvalg, foryngelsesprocedurer, overvejelser vedr. kemiske bekæmpelsesmidler, samt en driftsøkonomisk strategi.

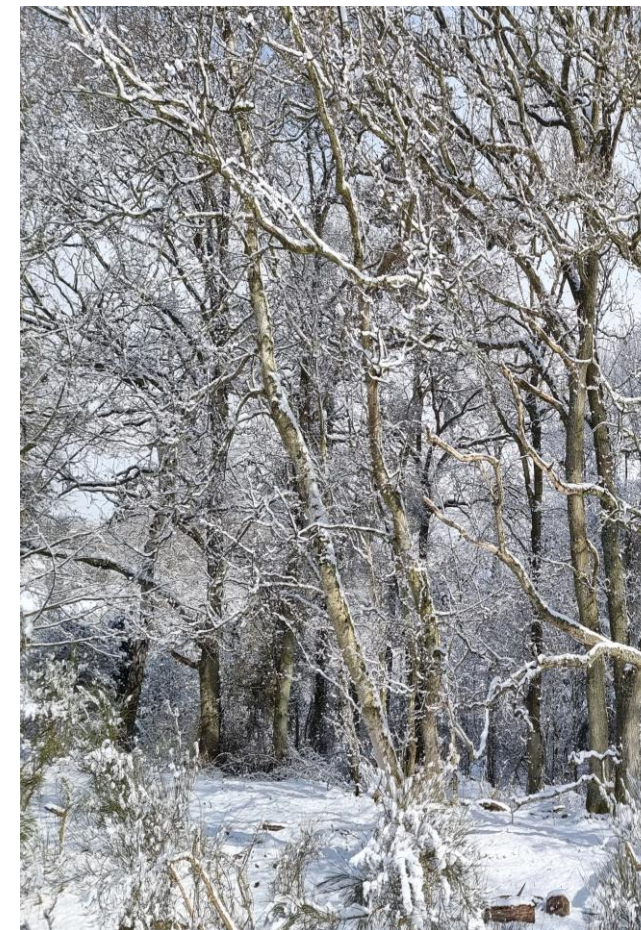
I løbet af de seneste 15 år er flere af disse helt centrale skovstrategiske værdier og målsætninger endnu ikke implementeret i skovdriften. Samtidig er det ikke alle kommunens skove, der har indgået i skovforvaltningen.

Siden revisionen i 2009 har både forudsætninger og virkemidler i den offentlige skovforvaltning udviklet sig markant. Samfundet præges i stigende grad af forventninger til en ansvarlig og bæredygtig forvaltning af fælles naturressourcer. Skovene betragtes i dag som et helt centralt virkemiddel i forhold til klima- og biodiversitetsudfordringer.

Skovstrategien giver os muligheden for tydeligt at signalere hvad Syddjurs Kommune står for. Faktorer som biodiversitet, naturgenopretning, klimatilpasning, grøn omstilling, sikring af vandressourcer og rekreative værdier anerkendes i dag som grundlæggende forudsætninger for fremtidens sunde og stabile samfund. Samtidig rummer netop skovene et unikt potentiale for at styrke disse forudsætninger.

For at sikre hensigten om, at Syddjurs Kommunes Skove fremadrettet bidrager til vores fælles mål og ansvar, bør kommunens Skovstrategi revideres.

Revisionen af Skovstrategien og den deraf afledte skovforvaltning skal således tilsikre, at Syddjurs Kommunes identitet og værdier aktivt defineres og implementeres, til gavn for natur og borgere.

Nøgletal

Syddjurs Kommunes Skove omfatter i dag 373,6 hektar, fordelt på i alt 17 skovparter.

Heraf er 325 hektar PEFC-certificeret. Desuden er 10,2 hektar udpeget til særlig værdifuld skov jf. Skovlovens § 25, og 7,5 hektar er beliggende i et Natura2000-område.

Den samlede stående vedmasse for Syddjurs Kommunes Skove udgør i dag cirka 50.000 m³, med en årlig tilvækst på cirka 1.500 m³.

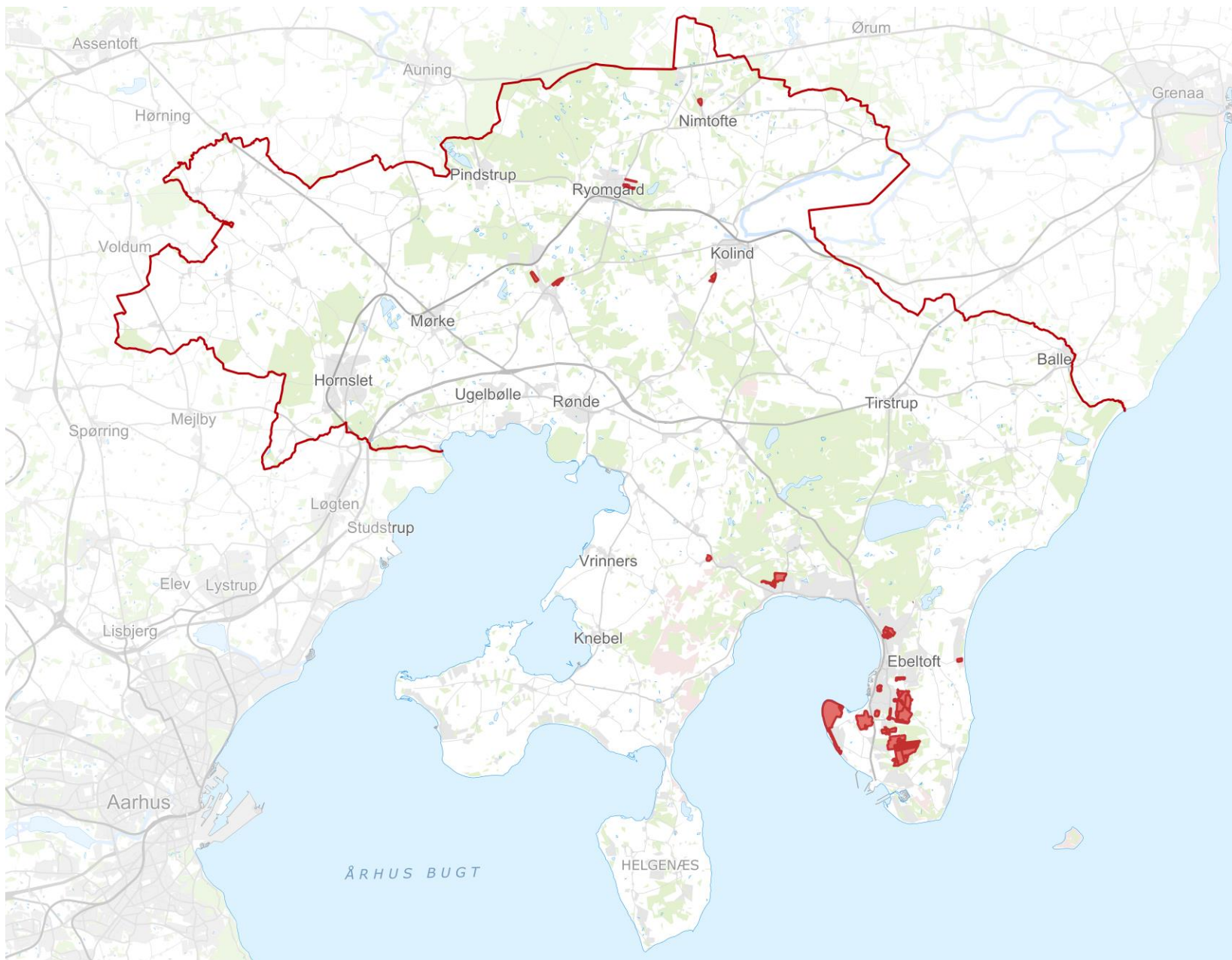
Tilsvarende udgør skovenes kulstoflager i dag cirka 45.000 tons CO₂e, med en årlig bruttotilvækst på cirka 3.500 tons CO₂e.

De kommunale skove udgør 0,5 % af kommunens samlede areal. Syddjurs Kommune ejer dermed i gennemsnit 85 m² skov per indbygger.

(PEFC: Programme for the Endorsement of Forest Certification er en international certificeringsordning for bæredygtigt skovbrug.)

De 17 skovparter under Syddjurs Kommunes Skove fordeler sig således:

Søndre Plantage	95,0 hektar	Thorsager Øst	6,4 hektar
Bjørnkær og Egedal skov	83,5 hektar	Thorsager Vest	5,0 hektar
Ahl Plantage	81,0 hektar	Kolind	5,9 hektar
Tolløkke Skov	33,0 hektar	Ryomgård	3,9 hektar
Fischers Naturpark	19,0 hektar	Basballe	3,7 hektar
Nordre Skov	16,0 hektar	Søhusvej og Østre Allé	4,5 hektar
Bøgehøj	4,0 hektar	Nimtofte	2,7 hektar
Skansen	4,0 hektar	Boeslum	2,0 hektar
Filmhøjskolen	4,0 hektar		

Skovenes udbredelse

Kort

Syddjurs Kommunes Skove, 2024.
Beliggenhed og udbredelse angivet
med rødt.

Værdier og målsætninger

Ansvarlig og bæredygtig skovforvaltning

Med tydelige værdier og en velbalanceret praksis vil Syddjurs Kommune gerne være et godt eksempel. Gennem en helhedsorienteret og alsidig forvaltning af de kommunale skove tager vi vores del af ansvaret for at implementere naturbaserede løsninger – både i biodiversitetsskovene og i produktionsskovene.

Syddjurs Kommunes skove skal forvaltes ansvarligt i forhold til både internationale forpligtelser samt relevante nationale og kommunale politikker og strategier for natur, klima, samfund og sundhed. Dette vil afspejle sig i forvaltningsplaner og konkrete målsætninger for de enkelte skove.

I samspil med de overordnede indsatser for naturgenopretning i Syddjurs Kommune og input fra lokale interesseorganisationer skal skovene bidrage til etableringen af tværgående og mangfoldige økosystemer med stor variation i levesteder, dynamikker, strukturer og biologisk mangfoldighed.

Dette skal ikke kun styrke biodiversiteten i dag, men også ruste vores skove bedst muligt til fremtidens klimaændringer.

For alle kommunens skove gælder det, at vi først og fremmest vil styrke naturværdier og rekreative interesser.

Naturværdi

Vi vil sikre, at de økonomiske rammer for skovforvaltningen i størst muligt omfang tilgodeser naturværdier og understøtter opbygningen og udviklingen af robuste skovstrukturer. Vores skovøkosystemer skal belastes mindst muligt, og naturlige dynamikker skal styrkes i alle kommunens skove.

For at understøtte de mange gavnlige effekter af skov – inden for klima, natur, samfund og sundhed – vil Syddjurs Kommune aktivt udvide det kommunalt ejede skovareal gennem skovrejsning.

Syddjurs Kommunes skove vil dermed bidrage til en positiv klimaeffekt og den grønne omstilling,

blandt andet ved at imødekomme samfundets stigende efterspørgsel på certificerede kvalitetsprodukter af lokal oprindelse med lang substitutionseffekt. På den måde vil forvaltningen af de kommunale skove også spille en aktiv rolle i forhold til Syddjurs Kommunes strategier for blandt andet klimamål, bæredygtig ressourceanvendelse og ansvarlig naturforvaltning.

Som supplement til de eksisterende skovsamfund og træarter vil vi sikre, at sunde bestande af alle hjemmehørende træ- og skovbuskarter etableres og fremmes på tværs af Syddjurs Kommunes skove. Dette skal både bidrage til biodiversiteten i dag og skabe bæredygtige gen- og frøpuljer, der understøtter opbygningen af fremtidige skovøkosystemer.

Endelig vil vi sikre, at alle kommunens skove fremover bliver PEFC-certificeret.

(PEFC: Programme for the Endorsement of Forest Certification er en international certificeringsordning for bæredygtigt skovbrug.)

Værdier og målsætninger

Rekreative interesser

Forvaltningen af de kommunale skove skal understøtte de samfunds- og sundhedsmæssige værdier ved at sikre adgang til lokale naturoplevelser og rekreative tilbud for borgere og brugergrupper i hele Syddjurs Kommune. Derfor skal også alle kommunens mindre skove inddrages, og deres potentialer skal fremhæves.

Med en aktiv kommunikationsindsats vil vi samtidig sikre, at alle kommunens borgere og besøgende nemt kan finde information om de kommunale skoves placering, naturindhold og rekreative muligheder.

Jagt, vildtpleje og regulering

Der arbejdes hen imod en ansvarlig og bæredygtig forvaltning af jagt, vildtpleje og regulering, der afspejler Syddjurs Kommunes natur- og samfundsmæssige værdier.

Jagt og vildtpleje bør følge tidssvarende og fleksible principper, så de løbende tilpasses de gældende retningslinjer for offentlige og private skov- og naturarealer i Syddjurs Kommune.

Fremover bør indsatsen for regulering af problematiske og invasive arter bringes mere i fokus.

I den forbindelse forventes der fremlagt et forslag til en vildtforvaltningsstrategi..

Værdier og målsætninger

Flersidigt skovbrug

Syddjurs Kommunes skove vil fremover blive forvaltet som et flersidigt skovbrug med to primære principper:

- Skove med biodiversitetsformål
- Skove med produktionsformål

De to forvaltningsprincipper er i tråd med Biodiversitetsrådets anbefalinger og kan fungere i samspil, således en given skovpart kan rumme både biodiversitetsarealer og produktionsarealer.

Biodiversitetsskov:

Omstillingen fra traditionel produktionsskov til mere naturnær skov kræver både tid og konkrete biodiversitetsfremmende tiltag.

Det er nødvendigt at bryde de eksisterende menneskeskabte systemer og i stedet genoprette en mere naturlig fordeling af skovens opbygning og træarter.

Fremtidens biodiversitetsskove i Syddjurs Kommune skal have de bedste forudsætninger for at udvikle sig hen imod autentiske økosystemer.

Dette skal ske ved en række løbende tiltag såsom strukturhugst, veteranisering og skabelse af dødt ved, udlæg af urørte arealer, skovgræsning, hydrologisk genopretning og borthugst af uønskede arter.

I skov med biodiversitetsformål forvaltes der primært med henblik på at fremme naturværdi og biodiversitet, og det huggede materiale forbliver som udgangspunkt i skoven til naturligt henfald.

Produktionsskov:

Omstillingen fra traditionel produktionsskov til naturnær skovdrift kræver både tid og konkrete skovdyrkningsmæssige tiltag. I Syddjurs Kommunes Skove anvendes i dag fortsat fladefældninger (renafdrifter), rækkeplantninger og kemisk bekæmpelse med pesticider.

Med en forvaltning efter principperne for naturnær skovdrift vil vi fremadrettet implementere et dyrkningssystem, som i højest mulig grad benytter sig af naturlige dynamikker.

Konkret betyder det, at vi bevarer et vedvarende kronedække til fordel for skovklimaet, ikke anvender kemiske bekæmpelsesmidler, og desuden motiverer naturlig genvækst samt arts- og aldersvariation på bevoksningsniveau.

I skov med produktionsformål forvaltes der både med henblik på at fremme naturværdier og provenu, således at det huggede materiale kan udtages med henblik på videresalg.

Nøgletal

Oversigt over Syddjurs Kommunes Skove med angivelse af skovpart, størrelse i ha, estimeret vedmasse i m3, nål/løv sammensætning og status for aktivitet. Alle skovene har velplejede stisystemer og rummer gode rekreative værdier.

Skovpart	Areal ha.	V m3	Sammensætning	Aktivitet status 2025
Sdr. Plantage	95	13300	Blandet nål og løv	Primært produktionsformål. Skoven rummer en mountainbike-bane, som kommunen vedligeholder.
Bjørnkær-Egedal	83,5	11690	Blandet nål og løv	Primært produktionsformål. Skoven rummer en kommunal hundeskov samt en rideskole.
Ahl Plantage	81	1143	Blandet nål og løv	Biodiversitetsformål, hovedsagligt urørt skov.
Tolløkke	33	4620	Løv	Primært biodiversitetsformål, hovedsageligt urørt skov. Nationalpark Mols Bjerge har råderet over 2 afdelinger.
Fischers Naturpark	19	2660	Blandet nål og løv	Primært rekreativ anvendelse.
Nordre Skov	16	2240	Primært nål	Primært rekreativ anvendelse. Skoven bruges af lokale spejdere.
Bøgehøj	4	560	Blandet nål og løv	Primært rekreativ anvendelse.
Skansen	4	470	Blandet nål og løv	Primært rekreativ anvendelse. Skoven rummer en tennisklub.
Filmhøjskolen	4	200	Nål	Primært rekreativ anvendelse. Skoven rummer en discgolf-bane.
Thorsager Østerskov	6,4	896	Primært nål	Primært rekreativ anvendelse. Sundhedsafdelingen er desuden i dialog om fremtidig anvendelse. Der er givet tilsagn om etablering af hundeskov i en del af skoven.
Thorsager Vesterskov	5	650	Blandet nål og løv	Primært rekreativ anvendelse. Sundhedsafdelingen anvender en del af skoven til borgerforløb.
Kolind	5,9	350	Mere end 200 arter Nål og løv	Skoven er anlagt som et arboret, med unik samling af træer og buske. Skoven rummer en skovbørnehave og en kommunal hundeskov.
Ryomgård	3,9	546	Primært løv	Primært rekreativ anvendelse. Foryngelse fremmes aktivt.
Basballe	3,7	518	Nål	Primært rekreativ anvendelse. Skoven udvikles i samarbejde med bl.a. Karpenhøj og Nordea Fonden.
Søhusvej og Østre Allé	4,5	630	Nål	Primært rekreativ anvendelse.
Nimtofte	2,7	100	Primært løv	Kommunal hundeskov.
Boeslum Strandskov	2	280	Nål	Primært rekreativ anvendelse. Foryngelse fremmes aktivt.